

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

14. De Clericis pugnantibus in duello

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

TITULUS XIV.

De Clericis pugnantibus in Duello.

Q. 1. *Quid & quotuplex sit Duellum?* *Resp.* 1. Græcè *Monomachia*, latinè *duellum* sic dictum, quasi bellum duorum, est singularis pugna duorum inter se ex condicito suscepta. Explicatio & in ordine ad incurrendas pœnas ex Gobat duellum describit Pichl. *h. t. n. 1.* quod sit certamen singulare ex privatis causis, & ex condicito ab utraque parte deliberatè susceptum, designato tempore & loco ad occisionem, mutilationem, aut gravia vulnera infligenda,

Resp. 2. Aliud est *Solenne*, quod fit servata certâ formâ & solennitatibus, adhibitis scil. patrinis seu secundantibus, missis literis provocatoriis, in loco securitatis privilegio munito. *Privatum* est, quod fit quidem ex condicito, & loco ac tempore statuto, citrà tamen solennitates alias quoad loci securitatem aut adhibitionem patrinorum.

Q. 2. *An & quale duellum sit illicitum?* *Resp.* 1. in genere Duellum sive solenne, sive privatum regulariter loquendo illicitum & prohibitum est jure naturali & divino, jure humano Civili *L. un. C. de gladiat. Libr. 11.* & jure Canonico *c. 1. & 2. h. t. &c. Trid. Sess. 15. c. 19. de ref. Constit. Julii II. Leonis X, Pii IV. Gregorii XIII. Clem. VIII. Alexandri VII.*

Resp. 2.

Resp. 2. in specie. 1. Illicitum est duellum respectu acceptantis aequè ac offerentis, quod inquitur ad manifestationem veritatis, probationem innocentiae, purgationem criminis. 2. Multo magis illicitum est, quod suscipitur vel ad ostentandam animositatem, aut peritiam duellum vel ad oblectandos spectatores, vel ad vindictam injuriam privatam, aut determinandam legem Civilem. Ratio, quia quoad omnia haec duellum non est aptum medium, exponit periculo vel vita propria, vel justitia causae, sine qua viae aliæ ad finem obtinendum. 3. Imò et illicitum est duellum, eâ conditione inquit, ut si alteruter sit vulneratus, aut post certum congressuum vel ictuum numerum cessent; quia hoc periculosum est quoad vitam; item quod si sine suscipitur, aut absque animo se vulnerandi, sed tantum Legibus duelli satisfaciendi; quibus dandum præbetur, & prohibitum est duellum omnino etiam non fatale, à Clemente VIII.

Resp. 3. Illicitum est omni jure acceptantem multo magis offerre duellum, ob punctum honoris, seu dum quis videt, se casu quo illud suscipit, non modicam incurrere infamiam. Dicitur de re ab Alex. VII. 24. Sept. 1665. propositio cuncta sic habet; *Vir equestris ad duellum provocatus potest illud acceptare, ne timiditate apud alios incurrat.* Ratio, quia acceptatio duelli nec defendendi honoris necessarium medium est, nec idoneum. Interim tamen ceterum annum ex P. Seybold in *Dicaomach. suap. 2. Sect. 2.*

§. 1. n. 14. refert Pichl. b. t. n. 8. quo liceat ad honoris sui defensionem acceptare vel etiam offerre duellum, si scilicet recusans periclitaretur de amittendo officio, statu, dignitate, ex qua sustentatio statui competens dependeat. Ratio, quia hoc casu non ageretur præcisè de puncto honoris, sed talis injurians foret perpetuus aggressor in rebus fortunæ magni momenti aliter, ut supponitur, non recuperabilibus; propter quam causam natura & Leges permittunt defensionem etiam occisivam.

Q. 3. Quibus casibus licitum sit, & honestetur duellum? Resp. I. Si duo rei ad mortem à Principe sint condemnati, eisque indicatur duellum, ut ei, qui superstes manserit, vita condoneur, illicitè quidem agit Princeps, cum talis oblatio duelli speciem quandam crudelitatis habeat, ipsi tamen rei facultatem sibi à Principe factam licitè exequuntur. Ratio, quia à Jure naturali alienum non est, reum unum alterius constitui ministrum. 2. Si assumatur ob bonum Reip. v. g. ad finiendum bellum, bellique calamitates, & decidendam Principum controversiam, multorum aliàs sanguine vix terminandam. Exempla plura S. Literæ & Historia profana suppeditat. 3. Si suscipiatur ad defendendam vitam vel bona, ut si quis intentet certam mortem, direptionem bonorum, incendium, nisi cum ipso duello congregiariis, ex supposito, aliam rationem hæc defendendi non apparere. Ratio, quia hoc casu acceptatio vel oblatio duelli est potius prælatio

tie

tio minoris mali, quam invitatio ad malum
 acceptatio periculi dubii ad evitandum damnum
 certum. Nec paritas est cum acceptante da-
 tum præcisè ad punctum proprii honoris
 dum. 4. Ob defensionem honoris divini, Re-
 gionis, boni communis, dum quis à blasphem-
 profanatione rerum sacrarum, persecutione
 desistere non vult, nisi duellum cum ipso in-
 licitè item duellum acceptatur. Ratio, quia
 num commune honoris divini, Religionis,
 Reip. multò pluris æstimandum, quàm
 vitæ propriæ &c.

*Q. 4. Quanam pœna illicitè duellantibus im-
 punita? Resp. 1. Duellum propriè dictum est
 Civili, si provocans occiderit provocatum,
 nitur pœnâ Legis Corneliæ scil. gladii; si pro-
 catus provocantem occiderit, mitius pœni-
 pœnâ nimirum extraordinariâ, quia ignoscitur
 ei, qui provocatus se ulcisci voluit, ut
 L. 14. §. 6. ff. de Bon. libert. L. 4. C. ad Leg.
 de adult.*

*Resp. 2. De Jure Can. Conc. Trid. Sess. 25.
 c. 19. de ref. sequentes pœnas statuit verbis
 Imperator, Reges, Duces, Principes, Marchiones,
 Comites, & quocunque alio nomine Domini
 rales, qui locum ad monomachiam in terris
 ter Christianos concesserint, eo ipso sint excom-
 cati, ac jurisdictione ac dominio civitatis, castri,
 loci, in quo vel apud quem duellum fieri poterit
 quod ab Ecclesia obtinent, privati intelliguntur
 si feudalia sint, directis Dominis statim acqui-*

tur: qui verò pugnam commiserint, & qui eorum patrini vocantur, excommunicationis, ac omnium bonorum suorum proscriptionis, ac perpetua infamia penam incurrant, & ut homicidæ juxta Ss. Canones puniri debeant. Et si in ipso conflictu decesserint, perpetuo careant Ecclesiastica sepulturâ. Illi etiam, qui consilium in causa duelli, tam in jure, quam facto dederint, aut aliâ quacunque ratione ad id quemquam suaserint, nec non spectatores, excommunicationis & perpetua maledictionis vinculo teneantur; non obstante quocunque privilegio, seu prava consuetudine etiam immemoriali. Hæc Trid. Postmodum Gregor. XIII. in Bullâ; *Ad tollendum*. extendit easdem pœnas ad duella privata, dum Trid. non erat locutum nisi de publicis. Clemens VIII. ita extendit in Bulla: *Illius vices*. ut absolutionem Sedis Apostolicæ reservaverit. Demum ulteriorem Constit. Trid. explicationem videre licet apud Pichl. *h. t. n. 10.* Reiffenst. *h. t. n. 41.*

Resp. 3. Clericus tam provocans ad duellum, quàm acceptans oblatum præter pœnas communes illi cum Laicis duellantibus juxta Bull. Pii IV. quæ incipit: *Ea, quæ à Prædecessoribus*. incurrit privationem beneficiorum & inhabilitatem ad illa; & licet olim juxta *c. 1. h. t.* solum per sententiam fuerit deponendus, hodie tamen tam privationem & inhabilitatem, quàm excommunicationem & infamiam ipso facto incurrit. Engel *h. n. 4.*

TI.